

S T A T U T

MENSE BOSNE I HERCEGOVINE

Na osnovu članova 12 i 18 Zakona o udruženjima i fondacijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 32/01, 42/03, 63/08, 76/11 i 94/16) i članova 31 Statuta Udruženja Mensa Bosne i Hercegovine, po diskusiji na sjednici održanoj 20.12.2025. godine, te putem online glasanja završenog 09.01.2026. godine, Skupština Udruženja usvojila je

STATUT MENSE BOSNE I HERCEGOVINE

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Udruženje Mensa Bosne i Hercegovine je udruženje (u daljem tekstu: Udruženje), koje je osnovano odlukom članova Udruženja usvojenoj na Osnivačkoj Skupštini, održanoj dana 26. 04. 2005. godine u amfiteatru Filozofskog fakulteta u Banjoj Luci, u skladu sa Zakonom o udruženjima i fondacijama Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Zakon).

Član 2

Ovim Statutom, a u skladu sa članom 12 Zakona, propisuju se:

- naziv, skraćeni naziv i adresa Udruženja,
- ciljevi i djelatnosti Udruženja,
- postupak za primanje i isključivanje članova Udruženja,
- organi Udruženja, način na koji se biraju, ovlaštenja koja imaju, kvorum i pravila glasanja, trajanje mandata, lice ovlašteno da sazove skupštinu, uslovi i način raspuštanja,
- pravila za ostvarivanje, korištenje i raspolaganje sredstvima Udruženja i organ ovlašten za nadzor nad korištenjem tih sredstava,
- način podnošenja finansijskog izvještaja i izvještaja o radu,
- javnost rada,
- postupak za izmjenu i dopunu Statuta, ovlaštenje i način donošenja drugih opštih akata,
- oblik i sadržaj pečata i znaka Udruženja,
- zastupanje Udruženja,
- uslovi i postupak za spajanje, podjelu odnosno prestanak rada,
- postupak za raspolaganje imovinom i drugim sredstvima u slučaju raspuštanja ili prestanka rada Udruženja,
- druga pitanja od značaja za organizaciju i djelovanje Udruženja.

Član 3

Lice ovlašteno za predstavljanje i zastupanje Udruženja u pravnom prometu je Predsjednik/ca Udruženja.

II NAZIV I SJEDIŠTE

Član 4

Naziv Udruženja

Bosanski jezik: Udruženje MENSA Bosne i Hercegovine

Hrvatski jezik: Udruga MENSA Bosne i Hercegovine

Srpski jezik: Удружење МЕНСА Босне и Херцеговине

Skraćeni naziv

Bosanski jezik: MENSA BiH

Hrvatski jezik: MENSA BiH

Srpski jezik: МЕНСА БиХ

Naziv na engleskom jeziku

Association of MENSA of Bosnia and Herzegovina

Skraćeni naziv na engleskom jeziku

MENSA BiH

Sjedište udruženja

Sarajevo

Adresa

Ferde Hauptmana 7, 71 000 Sarajevo

Član 5

Udruženje će se prilikom poslovanja koristiti zvanične jezike Bosne i Hercegovine: bosanski, hrvatski i srpski, te latinično i ćirilčno pismo.

Član 6

Udruženje ima svojstvo pravnog lica, sa pravima, obavezama i odgovornostima koje proizilaze iz Zakona i ovog Statuta.

Udruženje Mensa BiH je povezano sa Međunarodnom Mensom - Mensa International (MI). Mensa BiH koristi ime Mensa i logotip organizacije uz dozvolu Mense International (MI) i Mense International Limited (MIL), koja je vlasnik imena i znaka Mensa.

Udruženje je dužno pridržavati se Statuta MI-a i usklađivati svoje akte prema uputstvima MI-a, ukoliko to nije u suprotnosti sa zakonima i Ustavom Bosne i Hercegovine.

Udruženje ima obavezu izvršavati svoje pravne i finansijske obaveze u skladu sa aktima MI-a koje donosi Međunarodni Savjet Direktora (IBD).

III JAVNOST RADA

Član 7

Rad Udruženja je javan, a organ koji istupa prema javnosti je Predsjedništvo Udruženja. Predsjedništvo udruženja je dužno omogućiti nadzor nad zakonitošću rada nadležnim organima vlasti.

Javnost rada Udruženja omogućit će svim članovima nesmetan uvid u obavljanje aktivnosti u svim područjima u kojima djeluje Udruženje, kao i planiranje daljih aktivnosti.

Član 8

Smatraju se tajnom i ne mogu se saopštavati i objavljivati podaci od značaja za odbranu,

bezbjednosni podaci, podaci čija je tajna zagarantovana Ustavom i Zakonom, kao i drugi podaci koje Predsjedništvo Udruženja proglasi kao takve.

IV PEČAT I ZNAK UDRUŽENJA

Član 9

Pečat je okruglog oblika prečnika 30 mm sa znakom Međunarodne Mense u sredini. Na obodu pečata nalaze se skraćeni nazivi Udruženja napisani latiničnim i ćiriličnim pismom, kao i sjedište udruženja napisano latiničnim pismom.

Član 10

Udruženje može imati više pečata, s tim što svaki mora biti numerisan brojevima. O čuvanju i upotrebi pečata stara se Predsjednik/ca Udruženja.

Član 11

Znak Udruženja je okruglastog oblika u kojem se nalazi znak u obliku slova M od kojih su lijevi i desni krak iste visine, a srednji krak izdužen prama dolje i lociran je u donjem dijelu, koji predstavlja Međunarodnu Mensu. Iznad znaka M je krug sa elipsom i dvije prave linije koje se u sredini sijeku pod pravim uglom, koji predstavljaju Zemljinu kuglu.

V CILJEVI I ZADACI

Član 12

Udruženje djeluje na teritoriji cijele Bosne i Hercegovine u skladu sa Zakonom. Udruženje svoje aktivnosti može obavljati u inostranstvu, a u skladu sa Zakonom.

Član 13

Ciljevi i djelatnosti Udruženja su:

- pružanje infrastrukture koja će omogućiti razmjenu informacija i kontakte između članova Mense BiH i članova iz drugih zemalja,
- identifikacija, njegovanje i korištenje ljudske inteligencije za dobrobit čovječanstva,
- pružanje podrške istraživanju prirode, karakteristika i upotrebe inteligencije,
- obezbjeđivanje motivišućeg intelektualnog i društvenog okruženja za svoje članove,
- razmjena ideja putem predavanja, diskusija, objavljivanja magazina, grupa specijalnih interesa i lokalnih, regionalnih, državnih i međunarodnih skupova,
- istraživanje mišljenja i stavova članova, te pružanje podrške istraživačkim projektima koji se tiču inteligencije ili Mense, organizovanih unutar Mense BiH, ili izvan nje,
- izdavanje štampanih materijala u skladu sa Zakonom,
- testiranja inteligencije,
- implementacija projekata u svrhu sprovođenja djelatnosti Udruženja,

Mensa je neprofitna organizacija.

Inteligencija treba da se koristi za dobrobit čovječanstva. Stoga, Mensa ne smije imati cilj koji je na štetu čovječanstva.

VI ODNOSI I SARADNJA SA DRUGIM ORGANIZACIJAMA I UDRUŽENJIMA

Član 14

Udruženje sarađuje sa drugim srodnim ili sličnim organizacijama i udruženjima, kao i sa drugim organima i organizacijama u zemlji i inostranstvu, s ciljem uspješnog i potpunog postizanja postavljenih ciljeva i zadataka.

Član 15

Udruženje može takođe formirati partnerstva sa drugim oblicima udruženja, unija, itd. u zemlji i inostranstvu, u svrhu postizanja ciljeva od zajedničkog interesa. Odluku o formiranju takvih partnerstava donosi Predsjedništvo Udruženja.

Član 16

Mensa Bosne i Hercegovine je povezana sa Međunarodnom Mensom (međunarodnim krovnim udruženjem građana koje se zalaže za iste ili slične ciljeve).

Mensa Bosne i Hercegovine koristi ime „Mensa“ i logotip organizacije uz dozvolu Međunarodne Mense i Mensa International Limited, koja je vlasnik i nosilac autorskih prava imena i znaka Mensa.

Mensa Bosne i Hercegovine se pridržava statuta i svih drugih propisa i odluka Međunarodne Mense, u mjeri u kojoj zakon to dopušta.

Mensa Bosne i Hercegovine je obavezna da izmijeni svoj Statut ako to zahtjeva Međunarodna Mensa, u mjeri u kojoj zakon dopušta takvu izmjenu.

VII ČLANSTVO

Član 17

Svaka punoljetna osoba koja je državljanin BiH, ili ima stalni boravak u BiH, a koja je postigla rezultat unutar gornja dva procenta opšte populacije na testu inteligencije, koji je odobrilo i nadziralo stručno lice - psiholog Mense Bosne i Hercegovine kojeg je postavilo Predsjedništvo te ovlastila Međunarodna Mensa, može postati član Udruženja popunjavanjem pristupnice, plaćanjem članarine i prihvatanjem akata Udruženja.

Članovi Udruženja mogu biti i starija maloljetna lica koja su ostvarila uslove za učlanjenje, a koja, uz potrebne uslove, moraju prilikom upisa u članstvo da prilože i odobrenje roditelja, staraoca ili usvojioca za učlanjenje, u skladu sa Zakonom.

Fizičko lice koje je trajno isključeno iz Mense BiH, Međunarodne Mense ili bilo koje nacionalne Mense nema pravo učlanjenja u Mensu BiH.

Član 18

U svom članstvu, Udruženje može imati i gostujuće članove.

Statut gostujućeg člana može imati lice koje je na privremenom boravku u BiH, u skladu sa propisima koji regulišu ovu oblast.

Takvo lice mora biti član druge nacionalne Mense.

Gostujući članovi imaju ista prava i obaveze kao članovi Udruženja, osim prava glasa na sjednicama Skupštine Udruženja, kao i prava da biraju i budu birani u organe Udruženja.

Član 19

Članovi ispunjavaju pristupnicu, kojom prihvataju obavezu učešća u aktivnostima

Udruženja i poštovanja odredbi Statuta i programskih ciljeva i aktivnosti Udruženja, kao i odredbi Statuta MI-a, te odredbi Kodeksa ponašanja Udruženja.

Svaki član dobija člansku kartu.

Član 20

Punopravni član je član kojem nisu izrečene nikakve sankcije ili ograničenje koje je nametnula Mensa BiH ili Međunarodni Odbor Direktora (IBD).

Članovi koji po isteku članarine istu nisu obnovili, gube status člana.

Član 21

Baza članova vodi se elektronski i sadrži sljedeće podatke:

- ime i prezime člana sa adresom prebivališta,
- kontakt člana (telefon, elektronska pošta),
- datum pristupanja i broj pristupnice,
- datum prestanka članstva.

Baza podataka članova čuva se i koristi u skladu sa odredbama Zakona o zaštiti ličnih podataka Bosne i Hercegovine. Podaci ne mogu, niti smiju davati ikome bez saglasnosti članova, a obrađuju se samo za potrebe evidencije članstva i pristupa uslugama udruženja, u Mensi BiH i Međunarodnoj Mensi.

Prihvatanjem Statuta i programskih ciljeva Udruženja, članovi pristaju da se njihove informacije prosljede MI-u radi usklađivanja baze podataka sa Međunarodnom Mensom.

VIII PRAVA I OBAVEZE ČLANOVA

Član 22

Svaki član Udruženja ima jednaka prava, bez obzira na njegovu polnu, rasnu, religijsku, etničku ili političku pripadnost, u skladu sa Zakonom.

Član 23

Članovi Udruženja imaju različite stavove o raznim pitanjima.

Udruženje ne može iznositi stavove svojih pojedinačnih članova kao svoje, niti se može uključiti ili priklanjati bilo kakvoj ideološkoj, filozofskoj ili političkoj akciji.

Članovi ili grupe članova mogu izražavati mišljenja kao članovi Mense, pod uslovom da jasno naglase da njihovo mišljenje nije izraženo kao mišljenje Mense kao organizacije.

Član 24

Prava članova su:

- da biraju i budu birani u organe Udruženja,
- da im se omogući pravo glasa kada Skupština odlučuje o pitanjima iz svoje nadležnosti,
- da budu informisani o aktivnostima Udruženja i njenih organa,
- da daju prijedloge, mišljenja i primjedbe na rad organa i da budu obaviješteni o donesenim odlukama,
- da učestvuju u postizanju ciljeva.

Član 25

Obaveze članova su:

- da se pridržavaju Statuta Mense BiH i svih internih akata koje je usvojila Skupština,
- da se pridržavaju Statuta MI-a i poštuju odluke MI-a, ukoliko ta pravila nisu u suprotnosti sa zakonom i Ustavom BiH,
- uredno plaćaju članarinu,
- da učestvuje u radu Skupštine,
- dopuste da njihova imena i adrese budu objavljene u skladu sa propisima Mense BiH.

Član 26

Članstvo u Udruženju prestaje:

- samovoljnim istupanjem,
- neplaćanjem članarine,
- isključenjem.

Član 27

Svaki član Udruženja može slobodno istupiti iz članstva.

Sa odlukom člana Udruženja o istupanju iz članstva upoznaje se Predsjedništvo, nakon čega se vrši evidentiranje istupanja.

Član 28

Isključenje iz članstva se vrši u slučaju kada član Udruženja teže povrijedi odredbe ovog Statuta ili drugih pravila Udruženja, ili ako djeluje protivno ciljevima i interesima Udruženja.

Isključenje iz Udruženja povlači sa sobom i opoziv tog člana, ukoliko je izabran na određenu funkciju, odnosno predstavnika Udruženja.

Prijedlog za isključenje člana Udruženja može da podnese svaki punopravan član Udruženja pisanim putem Predsjedništvu. Prijedlog mora biti obrazložen i uz njega dostavljeni svi potrebni dokazi.

Odluku o isključenju donosi Predsjedništvo, nakon što je čulo usmeno ili pribavilo pismeno izjašnjenje člana Udruženja, kao i sagledalo sve druge dokaze koje je prikupio Ombudsman ili drugi zainteresovani članovi.

Protiv odluke Predsjedništva dozvoljena je žalba Skupštini, uz aktivno učešće Ombudsmana propisano ovim Statutom.

Odluka Skupštine je konačna.

Odredbe o isključenju zbog teže povrede shodno se primjenjuju i na prestanak članstva u Udruženju zbog neplaćanja članarine kao i na postupak izricanja.

IX ORGANI UDRUŽENJA

Član 29

Organi Udruženja su:

- Skupština
- Predsjednik/ca Skupštine Mense BiH
- Predsjedništvo,
- Predsjednik/ca Udruženja,
- Nadzorni odbor,
- Ombudsman.

Izborni organi su: Predsjedništvo i Predsjednik/ca Skupštine Mense BiH

Organizacija i procedure, kao i sastav kolektivnih organa uprave se određuju tako da omoguće kolektivno djelovanje, odgovornost i jednakost za sve članove i organe u ostvarivanju njihovih prava, dužnosti i odgovornosti.

U organe Udruženja mogu biti birani i imenovani samo punopravni članovi Udruženja.

Dodatne kriterijume i opise za obavljanje poslova organa Udruženja propisuje Predsjedništvo prilikom raspisivanja izbora.

Svaki punopravni član Udruženja ima pravo da se kandiduje za organe Udruženja koje bira Skupština, ili da predloži drugog člana.

Kandidatura se podnosi Izornoj komisiji Udruženja.

Predsjedništvo može, prilikom raspisivanja izbora, propisati minimalan broj potpisa podrške potreban za validnu kandidaturu.

Član 30

Osnovi za razrješenje dužnosti Organa Udruženja iz prethodnog člana su:

- istek mandata,
- zahtjev za prestanak obavljanja dužnosti,
- preseljenje iz Bosne i Hercegovine,
- nesavjesno obavljanje dužnosti.

O razrješenju dužnosti Organa Udruženja odlučuje Predsjedništvo nakon prijave nekog od članova Udruženja ili po službenoj dužnosti.

Protiv odluke Predsjedništva dozvoljena je žalba Skupštini, uz aktivno učešće Ombudsmana propisano ovim Statutom.

Odluka Skupštine je konačna.

Skupština

Član 31

Skupština je najviši organ upravljanja u Udruženju.

Skupštinu čine svi članovi Udruženja.

Skupština Udruženja održava sjednice koje mogu biti:

- Redovne i
- Izvanredne

Redovna sjednica skupštine održava se u pravilu jednom godišnje i ima za cilj kontrolu rada putem razmatranja godišnjeg izvještaja o radu Udruženja.

Izvanredna sjednica skupštine saziva se samo u slučaju nepredviđenih teškoća u radu, poremećaja međuljudskih odnosa u organizaciji i drugih okolnosti kada su ugroženi rad i vitalni interesi Udruženja.

Sjednice skupštine moguće je održati i elektronskim putem.

Kvorum potreban za rad Skupštine iznosi 10% od sveukupnog broja punopravnih članova.

O svom radu Skupština donosi Pravilnik o radu Skupštine.

Član 32

Opšti postupak donošenja odluka Skupštine se primjenjuje prilikom svakog odlučivanja Skupštine o pitanjima iz svoje nadležnosti, osim u slučaju izmjene Statuta, izbornog

postupka i statusnih izmjena Udruženja gdje se primjenjuje poseban postupak. Prijedlozi odluka se usvajaju većinom glasova punopravnih članova koji su prisutni i glasaju.

Poseban postupak

Član 33

Odluka o izmjenama i dopunama Statuta, odluka o statusnim promjenama i odluke o raspolaganju sa cjelokupnom imovinom Udruženja se usvajaju dvotrećinskom većinom glasova punopravnih članova koji su glasali, s tim da je potrebno da glasa najmanje 20% od sveukupnog broja punopravnih članova Mense BiH.

Odluka o izboru organa Udruženja koje bira Skupština se usvaja većinom glasova punopravnih članova koji su glasali, s tim da je potrebno da glasa najmanje 10% od sveukupnog broja punopravnih članova Mense BiH.

Svi izbori i referendumi koje provodi Mensa BiH, na kojima svi članovi imaju pravo glasa, održavaju se elektronskim putem ili drugom metodom koja omogućava učešće svim članovima bez obzira na njihovu fizičku lokaciju. Za ove izbore i referendume, ni u jednoj fazi procesa glasanje neće biti ograničeno na osobe koje su fizički prisutne na sastanku.

Za potrebe sprovođenja izbora Predsjedništvo najmanje 60 dana prije održavanja izbora, imenuje tročlanu Izbornu komisiju čiji mandat traje do narednog izbornog procesa.

Članovi Izborne komisije ne mogu biti članovi Predsjedništva, niti biti članovi nekog drugog organa Udruženja.

Izborna komisija raspisuje i upravlja izborima (prima i pregleda prijave kandidata, kreira glasačke listiće, prima i broji glasove i ovjerava i objavljuje izborne rezultate).

Način izbora organa, kao i sve procedure vezane za dopune i izmjene Statuta detaljnije su regulisani Pravilnikom o radu Skupštine.

Član 34

Skupština je odgovorna za:

- donošenje, izmjene i dopune Statuta i drugih akata određenih Statutom,
- odlučivanje o pripajanju, razdvajanju, transformisanju, raspuštanju i prestanku rada, kao i o drugim statusnim promjenama Udruženja
- izbor Predsjedništva (koordinatora radnih timova) i Predsjednika/ce skupštine Udruženja,
- utvrđivanje programske politike Udruženja,
- razmatranje i usvajanje izvještaja organa Udruženja,
- usvajanje finansijskog plana i odobravanje konačnog godišnjeg finansijskog izvještaja,
- usvajanje programa aktivnosti,
- odlučivanje o godišnjem iznosu članarine,
- usvajanje svih odluka vezanih za rad Udruženja koje nisu u nadležnosti Predsjedništva ili Predsjednika/ce,
- usvajanje odluka o prestanku rada Udruženja,
- odlučivanje o svim drugim pitanjima koja nisu u nadležnosti drugih tijela Udruženja.

Predsjednik/ca Skupštine

Član 35

Sjednice Skupštine saziva Predsjednik/ca Skupštine, te istom i predsjedava. Skupštinu je moguće sazvati i na zahtjev jedne trećine članova Skupštine Udruženja.

Izvanrednu Skupštinu mogu sazvati:

- Predsjednik/ca ,
- Nadzorni odbor, na osnovu pisanog obrazloženog zahtjeva upućenog Predsjedništvu,
- 1/3 članova, na osnovu pisanog obrazloženog zahtjeva upućenog Predsjedništvu.

Član 36

Poziv za održavanje redovne sjednice Skupštine mora se uputiti članovima najmanje 30 dana prije njenog održavanja, a izvanredne 7 dana, te objaviti na internet stranici Udruženja.

Poziv za održavanje sjednice Skupštine može se uputiti i elektronskim putem.

U pozivu se obavezno navodi dnevni red i šalju potrebni materijali za održavanje sjednice.

Član 37

Radom sjednice Skupštine, uključujući pripreme sjednica Skupštine, rukovodi Predsjednik/ca Skupštine.

Članovi Skupštine biraju Predsjednika/cu Skupštine čiji mandat traje četiri godine, sa mogućnošću reizbora.

Ukoliko za vrijeme trajanja mandata Predsjedniku/ci Skupštine prestane mandat, na način propisan ovim Statutom, njegovu funkciju privremeno će obavljati Predsjednik/ca Udruženja do raspisivanja novih izbora. Izbori se moraju organizovati u roku od 6 mjeseci od prestanka mandata.

Član 38

Predsjednik/ca Skupštine je odgovoran za:

- Organizaciju i pripremu godišnje sjednice Skupštine u dogovoru sa Predsjedništvom
- Rukovođenje sjednicom Skupštine i vođenje zapisnika
- Pripremu izvještaja s održane sjednice Skupštine.

Predsjedništvo

Član 39

Predsjedništvo je kolektivni organ od sedam članova koji rukovodi radom Udruženja, a čine ga rukovodioci radnih timova Udruženja koje bira Skupština.

Predsjedništvo se sastaje kvartalno, a po potrebi i češće.

Sastanke Predsjedništva može sazvati bilo koji član Predsjedništva.

Mandat članova Predsjedništva traje četiri godine sa mogućnošću reizbora.

Kvorum za rad Predsjedništva je natpolovična većina od ukupnog broja članova Predsjedništva.

Sve odluke Predsjedništvo donosi natpolovičnom većinom glasova ukupnog broja članova.

Ostali članovi Udruženja mogu prisustvovati sastancima Predsjedništva po pozivu.

Član 40

Članovi Predsjedništva su:

1. Koordinator/ica za Testiranja
2. Koordinator/ica za Članstvo
3. Koordinator/ica za Međunarodnu saradnju
4. Koordinator/ica za Aktivnosti i razvoj
5. Koordinator/ica za Odnose sa javnošću
6. Koordinator/ica za Informacione tehnologije
7. Koordinator/ica za Finasije

Dužnosti članova Predsjedništva su koordinacija i upravljanje oblastima koje proističu iz njihovih naziva.

Član 41

Ukoliko za vrijeme trajanja mandata dođe do prestanka obavljanja dužnosti jednog od članova Predsjedništva iz bilo kog razloga, a prošlo je više od pola mandatnog perioda, njegovu funkciju privremeno će obavljati Predsjedništvo Udruženja do kraja isteka mandata. Ukoliko je prošlo manje od pola mandatnog perioda, raspisaće se novi izbori za člana Predsjedništva u roku od 6 mjeseci od razrješenja dužnosti.

Ako istovremeno prestane mandat više od 50% članova Predsjedništva na način propisan ovim Statutom, raspisaće se novi izbori za članove Predsjedništva u skladu sa odredbama Statuta.

Član 42

Nadležnost Predsjedništva:

- priprema i predlaže izmjene i dopune Statuta i drugih akata koje donosi Skupština,
- imenovanje i razrješenje organa Udruženja i ostalih tijela, uključujući, ali ne ograničavajući se na: Predsjednika/cu Udruženja, nadzorni odbor, izbornu komisiju, ombudsmana, kao i sve druge organe Udruženja koje ne bira Skupština,
- sprovodi politiku, zaključke i druge odluke donesene od strane Skupštine,
- upravlja imovinom Udruženja,
- podnosi finansijski izvještaj i izvještaj o radu Udruženja Nadzornom odboru i Skupštini i to najkasnije mjesec dana prije održavanja Godišnje Skupštine,
- određuje koji se dokumenti smatraju službenom tajnom,
- uspostavlja kontakte i sarađuje sa međunarodnim i domaćim organizacijama u zemlji i inostranstvu, kao i sa predstavnicima vlasti,
- vodi dokumentaciju, poslovne knjige i druge evidencije i time obezbjeđuje pravilan uvid u poslovanje nadležnim organima i donatorima,
- formira druga tijela neophodna za rad Udruženja,
- rješava druga pitanja koja su ovim Statutom i drugim aktima stavljena u njegov djelokrug rada.

Predsjednik/ca

Član 43

Predsjednika/cu Udruženja imenuje i razrješava Predsjedništvo iz svojih redova. Predsjednik/ca Udruženja je ujedno i Predsjednik/ca Predsjedništva. Nakon što je izabran, Predsjednik/ca imenuje zamjenika Predsjednika/ce iz redova Predsjedništva. Mandat Predsjednika/ce Udruženja traje četiri godine, sa mogućnošću reizbora. Predsjednik/ca Udruženja za svoj rad odgovara Predsjedništvu i Skupštini u skladu sa zakonskim propisima, ovim Statutom i ostalim aktima Udruženja.

Član 44

Ukoliko za vrijeme trajanja mandata dođe do razrješavanja dužnosti Predsjednika/ce, a prošlo je više od pola mandatnog perioda, njegovu funkciju do kraja mandata obavljaće zamjenik Predsjednika/ce. Ukoliko je prošlo manje od pola mandatnog perioda, raspisaće se novi izbori za člana Predsjedništva, a samim tim i Predsjednika/cu u roku od 6 mjeseci od razrješavanja dužnosti.

Član 45

Predsjednik/ca Udruženja:

- predstavlja i zastupa Udruženje u pravnom prometu u skladu sa članom 3. Statuta,
- potpisuje akte iz svoje nadležnosti, donosi pojedinačne akte iz svoje nadležnosti, organizuje, saziva i vodi sastanke Predsjedništva,
- naredbodavac je u izvršenju finansijskog plana,
- vodi poslovanje i donosi odluke u okviru programa rada i planova razvoja Udruženja,
- određuje zamjenika Predsjednika/ce iz redova Predsjedništva,
- odgovoran je za zakonitost i poslovanje,
- izvršava druge zadatke koji mu se povjere.

Ombudsman

Član 46

Ombudsman je punopravni član Udruženja, kojeg imenuje i razrješava Predsjedništvo. Mandat Ombudsmana traje pet godina sa mogućnošću ponovnog izbora. Ukoliko Ombudsmanu, na način propisan ovim Statutom, prestane mandat, Predsjedništvo će imenovati novog v.d. Ombudsmana čiji mandat traje do novih izbora.

Član 47

Ombudsman je ovlašten da posreduje, savjetuje i arbitrira u sporovima unutar Udruženja. Ombudsman je ovlašten i da u ime Skupštine razmatra žalbe, utvrđuje činjenice i prikuplja dokaze u vezi sa sporovima, a po potrebi predlaže Predsjedništvu angažovanje nezavisnog arbitra prihvatljivog svim stranama u sporu. Ombudsman može da daje svoje mišljenje, koje dostavlja Predsjedništvu.

Ombudsman može imati jednog ili više pomoćnika koji su punopravni članovi Udruženja i koje imenuje Ombudsman. Pomoćnici pomažu Ombudsmanu u radu, ali nemaju pravo da donose odluke u ime

Ombudsmana.

Nadzorni odbor

Član 48

Nadzorni odbor se osniva za kontrolisanje aktivnosti upravnih organa Udruženja, kontrolu materijala i finansijskog djelovanja.

Odbor ima tri člana koje imenuje Predsjedništvo, a njihov mandat traje četiri godine.

Predsjednika/cu Nadzornog odbora biraju članovi odbora između sebe.

Predsjednik/ca saziva sastanke Nadzornog odbora i predsjedava sastancima.

Nadzorni odbor donosi odluke dvotrećinskom većinom glasova svih članova.

Član 49

Ukoliko bilo kom članu Nadzornog odbora prestane mandat, na način propisan Statutom, Predsjedništvo će imenovati novog v.d. člana čiji mandat traje do novih izbora.

Ukoliko mandat prestane više od polovini broja članova Nadzornog odbora, na način propisan Statutom, mandat prestaje svim članovima, a Predsjedništvo ima obavezu da organizuje nove izbore za članove Nadzornog odbora u skladu sa odredbama ovog Statuta.

Član 50

Nadzorni odbor raspravlja i kontroliše:

- sprovođenje odredaba Statuta i dodatnih pravnih akata,
- ostvarivanje prava i odgovornosti svih tijela Udruženja,
- materijalne i finansijske djelatnosti na osnovu dostavljenih izvještaja u roku od 15 dana od prijema izvještaja,
- sprovođenje odluka, zaključaka, dogovora i ostalih akata, te
- izvršava ostale zadatke koji su u njegovoj nadležnosti.

Član 51

Nadzorni odbor je dužan da preventivno utiče na tijela i članove Udruženja u vezi sa mogućim nepravilnostima u radu Udruženja.

Nadzorni odbor ima pravo i obavezu da upozori Skupštinu o primijećenim pojavama i o svom stavu povodom istih.

Ako se upozorenje ne razmotri na sjednici Skupštine u roku od 30 dana od dana dostavljenog pismenog upozorenja i nepravilnosti ne otklone, može se podnijeti tužba nadležnom sudu, u skladu s odredbama Zakona.

X FINANSIJSKA SREDSTVA UDRUŽENJA

Član 52

Za sprovođenje ciljeva i zadataka Udruženja, koriste se neophodna materijalna i finansijska sredstva, koja se mogu ostvariti i koristiti samo po odredbama zakona i ostalih odluka usvojenih na osnovu ovog Statuta.

Član 53

Kao neprofitna organizacija, Udruženje prikuplja finansijska sredstva samo od:

- članarina o čijoj visini odlučuje Skupština,

- dobrovoljnih priloga i poklona javnih institucija, fizičkih i pravnih lica, kako stranih tako i domaćih, u gotovini, uslugama ili imovini bilo koje vrste,
- državnih subvencija i ugovora sa državom, javnim institucijama, fizičkim i pravnim licima, kako domaćim tako i stranim,
- prihoda od kamata, dividendi, dobiti kapitala, zakupnina, honorara i sličnih izvora pasivnih prihoda,
- prihoda stečenih kroz ostvarivanje ciljeva i aktivnosti Udruženja, u skladu sa Statutom.

Član 54

Sredstva Udruženja određuju se i raspoređuju kroz plan Udruženja.

Sredstva u finansijskom planu određuju se na osnovu vrste prihoda, a raspoređuju na osnovu svrhe u vezi sa ciljevima, zadacima, programom rada i finansijskim planom Udruženja.

Član 55

Finansijski plan i godišnji finansijski izvještaj usvajaju se na Skupštini svake kalendarske godine, u skladu sa Zakonom.

Udruženje je obavezno da, u skladu sa propisima kojima se uređuje računovodstvo neprofitnih organizacija, podnese izvještaj o finansijskom poslovanju nadležnim organima Bosne i Hercegovine.

Finansijski planovi i izvještaji čuvaju se u arhivi Udruženja najmanje pet godina nakon usvajanja istih od strane Skupštine.

Za svoje obaveze, Udruženje odgovara cjelokupnom imovinom.

Član 56

Predsjedništvo je odgovorno za vođenje arhive, koja se čuva u elektronskoj formi, dok se originali dokumenata u pisanoj formi čuvaju u skladu sa zakonom.

U arhivi se čuvaju sljedeći dokumenti:

- Statut sa svim izmjenama i dopunama,
- Odluke i zapisnici svih organa Udruženja,
- Materijali u vezi sa glasanjem,
- Spiskovi članova,
- Podaci o testiranjima,
- Ugovori,
- Finansijski dokumenti.

Član 57

Predsjedništvo može odlukom odrediti odgovarajuću nadoknadu za pokriće troškova licima kojima je povjereno obavljanje pojedinih poslova i zadataka u cilju ostvarivanja statutarnih ciljeva Udruženja.

Član 58

Licima sa izbornim funkcijama, u skladu sa propisima MI-a, ne može se odrediti novčana naknada za njihov rad u obavljanju povjerenih zadataka i poslova iz djelokruga Mense, ali im se može odrediti odgovarajuća nadoknada za pokriće troškova koje imaju u obavljanju povjerenih im poslova i zadataka.

XI STATUSNE PROMJENE, TRAJANJE I PRESTANAK RADA

Član 59

Udruženje se ne može spojiti sa drugim udruženjima.

Udruženje se ne može podijeliti na dva ili više udruženja.

Udruženje se može transformisati, u skladu sa Zakonom.

Odluka o statusnim promjenama udruženja usvaja se dvotrećinskom većinom glasova punopravnih članova koji su glasali, s tim da je potrebno da za usvajanje glasa najmanje 20% od sveukupnog broja punopravnih članova Mense BiH.

Prije donošenja odluke o bilo kojoj transformaciji, udruženje treba dobiti pisanu saglasnost MI-a.

Član 60

Udruženje može osnovati podružnicu ili kancelariju izvan svog sjedišta, radi promocije statutarne ciljeve.

Podružnice i kancelarije nemaju svojstvo pravnog lica.

Član 61

Udruženje ni u kom slučaju neće stupiti u statusne ili ugovorne oblike povezivanja koji bi na bilo koji način ugrozili osnovne programske ciljeve zbog kojih je osnovano.

Član 62

Udruženje će trajati sve dok za to budu postojali zakonski uslovi, ili dok Skupština Udruženja ne donese odluku o prestanku rada Udruženja.

Udruženje prestaje s radom u slučajevima kada:

- Udruženje donese odluku o prestanku rada ili odluku o spajanju i podjeli Udruženja,
- Mensa International prestane Udruženje priznavati kao nacionalnu Mensu (povuče ili poništi saglasnost),
- se utvrdi da je Udruženje prestalo djelovati.

Udruženje prestaje djelovati u sljedećim slučajevima:

- kada se broj članova Udruženja smanji ispod broja tri, a nadležni organ Udruženja u roku od tri mjeseca od nastupanja ove okolnosti ne donese odluku o prijemu novih članova Udruženja.

Lice ovlašteno za zastupanje Udruženja dužno je, u roku od 30 dana od dana kada je Udruženje prestalo djelovati u skladu sa Statutom, dostaviti Ministarstvu zahtjev sa dokazima o prestanku rada.

Član 63

U slučaju da prestane sa radom, imovina Udruženja prvenstveno se raspoređuje:

- na izmirenje zakonskih i ugovornih obaveza,
- povrat sredstava prema ugovorima o donatorstvu, sponzorstvu, poklonu, pozajmici, implementiranju i dr. u dijelu koji je kategorisan kao "planirana, a neutrošena sredstva".

Ostatak sredstava nakon izmirenja obaveza iz stava 1 prenosi se na raspolaganje humanitarnoj ili drugoj organizaciji koja preuzima dalje vršenje programskih zadataka Udruženja nakon njegovog prestanka sa radom.

U slučaju prestanka priznavanja od strane Mensa International, svi testni materijali i evidencija o testiranjima će biti preneseni Mensa Internationalu, u skladu s njihovim propisima.

U slučaju nepostojanja pravnog nasljednika sredstva se poklanjaju u humanitarne svrhe.

Član 64

Po prestanku rada Udruženja, izvršice se popis cjelokupne imovine Udruženja, sastaviti likvidacioni balans, podmiriti finansijske obaveze, a nepokretna imovina Udruženja prenijeće se na upravljanje organizaciji koja preuzima poslove i zadatke Udruženja, ili u humanitarne svrhe.

Odluka o imovini udruženja usvaja se dvotrećinskom većinom glasova punopravnih članova koji su prisutni i glasaju, s tim da je potrebno da za usvajanje glasa najmanje 20% od sveukupnog broja punopravnih članova Mensa BiH.

XII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 65

Inicijativu za izmjenu Statuta mogu pokrenuti:

- organi Udruženja,
- 1/3 članova Skupštine.

Inicijative za izmjene Statuta podnose se Predsjedništvu.

Predložene izmjene i dopune ovog Statuta Udruženja Mensa BiH moraju biti podnesene i odobrene od strane Odbora za reviziju Statuta (CRC) Mensa International prije nego što se o njima glasa u Skupštini Udruženja.

Član 66

Članovi koji imaju spor u okviru Udruženja, ili sa nekim članom zbog aktivnosti povezanih sa Udruženjem, iscrpiće sve načine rješavanja i pomirenja u okviru organizacije prije nego se spor prenese na vanjske vlasti.

Namjerno odbijanje da se ovako djeluje smatraće se štetnim po Udruženje.

Član 67

Statut će se promijeniti u svim slučajevima kada se utvrdi da nije u skladu sa pozitivno-pravnim propisima BiH, kao i sa propisima MI-a.

Svi neophodni akti za rad Udruženja usvojiće se u roku od 90 dana od dana upisa u registar kod nadležnog organa.

Član 68

Tumačenje odredbi ovog Statuta vrši Skupština Udruženja.

Član 69

Ovaj Statut stupa na snagu danom njegovog donošenja.

Član 70

Stupanjem na snagu ovog Statuta, svi organi izabrani shodno ranijem statutu nastavljaju da obavljaju svoje funkcije i izvršavaju obaveze.

Mandati za organe izabrane po prethodnom Statutu se automatski produžava na period koji je određen ovim Statutom.

Kao početak trajanja mandata za sve organe udruženja koji su izabrani po prethodnom Statutu uzima se datum stupanja na snagu ovog Statuta, o čemu će izabrani članovi potpisati saglasnost i prihvatanje dužnosti.

Za organe za koje članovi ne prihvate dužnost po novom Statutu, raspisaće se izbori u roku i na način kao i za novoformirane organe.

Mensa je obavezna da raspiše izbore za novoformirane organe udruženja definisane ovim Statutom, a koji nisu bili definisani p u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog Statuta.

Član 71

Usvajanjem ovog Statuta, prestaje da važi Statut usvojen na osnivačkoj Skupštini dana 14.9.2020. godine.

Broj: 01/26

Datum: 09.01.2026. godine

Predsjednica Skupštine